

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник ректора
з навчальної роботи

Світлана ГІЛІНА

«26» серпня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 09. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма «Психологія»

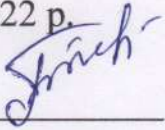
Миколаїв - 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» освітньо-професійної програми «Психологія».

Розробник: Майгур К.Л., старший викладач кафедри психології

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри психології Віталій ПЕТЬКОВ

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	05 «Соціальні та поведінкові науки»	Цикл професійної підготовки	
Мова викладання – українська	Спеціальність 053 «Психологія»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 150		1-й	
		Семестр	
		1-й	
		Лекції	
Тижневих годин для: ОФН – 4	Ступінь вищої освіти: бакалавр	38 год.	
		Семінарські заняття	
		34 год.	
		Самостійна робота	
		78 год.	
		Індивідуальні завдання	
		-	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для очної форми навчання – 150 год.: 72 год. – аудиторні заняття, 78 год. – самостійна робота.

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: метою курсу «Вступ до спеціальності» є ознайомлення здобувачів психологічної спеціальності з основними положеннями цієї навчальної дисципліни і професійної діяльності. Зокрема з понятійним апаратом психологічної науки, методологією, найбільш загальними відомостями про історію розвитку психологічної науки; а також дисципліна знайомить зі сферами і галузями, видами діяльності практичного психолога, основними принципами, функціями роботи психолога і професійно-етичними нормами. Майбутні спеціалісти-психологи ознайомлюються з «Етичним кодексом психолога».

Завданням викладання цієї дисципліни є введення майбутнього спеціаліста у світ психології як наукового знання, так і прикладної спеціальності. Курс знайомить здобувача із змістом і структурою майбутньої діяльності спеціаліста-випускника.

У результаті вивчення даного курсу «Вступ до спеціальності» здобувачі повинні **знати** історію, основні категорії і поняття психологічної науки, її предмет і методи психологічного дізнання. Психологія відкривається перед здобувачем і як наукове знання, що створювалося і розвивалося силами вчених-дослідників різних країн і часів, а також як певна сфера діяльності спеціалістів – практичних психологів. Наука і практична психологія – дві тісно переплетені, але разом з тим сфери діяльності, які істотно відрізняються одна від одної. Здобувачі мають з'ясувати специфіку і взаємозв'язки цих сфер.

Після проведення практичних занять здобувачі повинні **вміти** застосовувати одержані теоретичні знання, проводити аналіз виниклих психологічних чи життєвих ситуацій з позиції психологічних знань і у подальшому використовувати ці знання для їх вирішення.

Програмні компетенції

У результаті вивчення освітнього компонента «Вступ до спеціальності» у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні:

- СК 01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- СК 15. Здатність виявляти толерантність до міжкультурних форм самовираження й само здійснення індивідуальності, до несхожості наукових поглядів, методологічних підходів тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення професійних завдань.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, вміло використовувати психотерапевтичні прийоми і прийоми впливу на свідомість і поведінку.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, що визначають професійну поведінку і стосунки з людьми в суспільстві.

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться: 150 год./3 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Професія – психолог

Тема 1. Психологічна наука і її місце в системі інших наук. Основні теоретичні підходи у вітчизняній та зарубіжній психології. Завдання психології: пізнавальна, прикладні, психологічна допомога. Основні галузі психології.

Міфологічне, життєве, наукове і навколо наукове знання про психіку. Найважливіші поняття психології: психіка, особа, пізнавальні процеси, психічний розвиток. Структура психіки і особи. Чинники психічного розвитку.

Теоретична робота в психології. Різноманітність концепцій і напрямів в розумінні головних детермінант психічних явищ і їх розвитку. Знайомство з основними загальними теоретичними підходами в сучасній вітчизняній і зарубіжній психології. Різноманіття підходів: біоцентричний, соціоцентричний і інтеракціоністичний напрями в розумінні головних детермінант психічних явищ і їх розвитку. Основні теоретичні напрями в західній психології: психоаналіз, гуманістична психологія, теорії рис. Соціально-когнітивний підхід, гештальтпсихологія.

Тема 2. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні.

Провідні учбові та науково-дослідні психологічні центри. Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Науково-практичний центр політичної психології. Інститут педагогіки і психології професійної освіти. Київської національний університет ім. Тараса Шевченка. Факультет психології. Львівський державний університет ім. І. Франка. Відділення психології. Одеський державний університет ім. І. І. Мечнікова. Відділення психології. Харківський державний університет. Психологічний факультет. Учбова та науково-дослідна робота на відділенні психології філософського факультету Львівського державного університету. Випускаюча кафедра та її загальна характеристика. Товариство психологів України, його центральні органи та регіони.

Тема 3. Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види діяльності психолога.

Історія професійного застосування психологічних знань. Специфіка психологічного знання. Потреби людини і психологічні послуги. Поняття професії і спеціальності. Типи професій по предмету праці. Коротка історія психологічної професії.

Види професійної діяльності психолога: дослідження, психодіагностика, психокорекція, психологічний супровід, психопрофілактика, консультування, психотерапія (у рамках психологічної моделі), ведення тренінгів, викладання.

Області роботи психолога: психологічна служба освіти, бізнес, реклама, менеджмент, сімейні консультації і специфіка роботи з сім'ями, служби зайнятості, міліція та ін.

Психологічні типи психологів: дослідник, консультант, психотерапевт, викладач, ведучий тренінгів, теоретик, змішані типи. Зв'язок з рисами темпераменту і характеру, індивідуальним стилем діяльності.

Змістовний модуль 2. Становлення особистості професіонала. Етичні засади діяльності психолога

Тема 4. Становлення особистості професіонала

Психолог як фахівець і психолог як особистість. Спеціальні знання і авторитет психолога. Особистісне зростання психолога як умова визнання його професіоналізму. Модель діяльності практичного психолога – якості кваліфікованого і некваліфікованого психолога.

Професіограма і психограма психолога: вимоги професії до його знань, умінь і психологічних якостей. Рівні розвитку професійно важливих якостей психолога. Психограма і акмеограма практичного психолога. Психологічні вимоги до його особистості: альтруїзм, гуманістична спрямованість, розвинена емпатія, рефлексія, чутливість, експресивні, комунікативні, організаторські здібності, толерантність, критичність мислення, гнучкість, нестандартне мислення, оптимізм, віра в успіх, постійний самоаналіз як умова самовдосконалення.

Протипоказання для роботи психологом: низький рівень комунікативних здібностей, психічні хвороби, високий егоїзм, висока ригідність, слабка воля, відсутність толерантності та прагнення до саморозвитку, висока імпульсивність.

Досягнення оптимального функціонування в професійній діяльності як одне з важливих завдань професійного саморозвитку психолога. Запобігання емоційному вигоранню.

Етапи професійного розвитку психологів. Значення цілеспрямованого професійного самовизначення і саморозвитку. Активізація своєї суб'єктної активності. Творчий підхід до своєї роботи. Кризи розчарування

Тема 5. Етичний кодекс професійної діяльності психолога

Практичний психолог як суб'єкт професійної діяльності. Професійна компетентність практичного психолога як система професійних знань, умінь і навичок, що забезпечують успішне виконання професійних функцій. Основні принципи етичного кодексу практичного психолога: принцип професійної компетентності (знання суті соціально-психологічних явищ і особливостей їх прояву в конкретних умовах і ситуації, досконале володіння психологічним інструментарієм); принцип незавдання шкоди клієнту (взаємоповага психолога і клієнта, забезпечення для клієнта безпеки методик, які застосовує психолог, запобігання неправильним діям замовника); принцип неупередженості (наукова обґрунтованість, об'єктивність в оцінці та інтерпретації даних, зваженість висновків); принцип конфіденційності (збереження таємниці результатів дослідження, коректне використання інформації психологічного характеру); принцип позитивно орієнтованої активності психолога (надання клієнту допомоги в реалізації позитивних цілей, творчого потенціалу, усунення того, що цьому заважає)

Тема 6. Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою

Учбовий план підготовки бакалаврів і фахівців на факультетах психології. Коротка характеристика змісту циклів дисциплін у складі учбового плану. Особливості організації процесу навчання у ВНЗ і елементи пропедевтики в освоєнні методів учбової роботи на лекціях, семінарах, практичних заняттях, самостійній роботі, іспитах і заліках. Планування часу. Можливості особистісного росту і розвитку професійно значимих якостей в ході навчання психології.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	очна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	се м.	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Професія – психолог												
Тема 1. Психологічна наука і її місце в системі інших наук. Основні теоретичні підходи у вітчизняній та зарубіжній психології. Завдання психології: пізнавальна, прикладні, психологічна допомога. Основні галузі психології.	20	4	4			12						
Тема 2. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні	26	6	6			14						
Тема 3. Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види діяльності психолога.	26	6	6			14						
Разом за модулем 1	72	16	16			40						
Змістовний модуль 2. Становлення особистості професіонала Становлення особистості професіонала. Етичні засади діяльності психолога												
Тема 4. Становлення особистості професіонала	24	6	6			12						
Тема 5. Етичний кодекс професійної діяльності психолога	28	8	6			14						
Тема 6. Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою	26	8	6			12						
Разом за модулем 2	78	22	18			38						
Всього	150	38	34			78						

5. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	Тема 1. Психологічна наука і її місце в системі інших наук. Основні теоретичні підходи у вітчизняній та зарубіжній психології. Завдання психології: пізнавальна, прикладні, психологічна допомога. Основні галузі психології.	4
2.	Тема 2. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні	6
3.	Тема 3. Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види діяльності психолога.	6
4.	Тема 4. Становлення особистості професіонала	6
5.	Тема 5. Етичний кодекс професійної діяльності психолога	6
6.	Тема 6. Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою	6
Разом		34

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	Тема 1. Психологічна наука і її місце в системі інших наук. Основні теоретичні підходи у вітчизняній та зарубіжній психології. Завдання психології: пізнавальна, прикладні, психологічна допомога. Основні галузі психології.	12
2.	Тема 2. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні	14
3.	Тема 3. Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види діяльності психолога.	14
4.	Тема 4. Становлення особистості професіонала	12
5.	Тема 5. Етичний кодекс професійної діяльності психолога	14
6.	Тема 6. Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою	12
Разом		78

7. Методи навчання

Традиційні методи навчання (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий/евристичний, метод проблемного викладу). Інтерактивні методи навчання (евристична бесіда, мозковий штурм, дебати, тренінг, ділова/рольова гра, круглий стіл). Новітні освітні технології (презентації, використання мультимедіа). Практичні методи (практичні заняття, робота з кейсовими завданнями тощо). Наочний метод (ілюстрації, демонстрації). Словесні методи (лекції, презентації, дискусії тощо).

8. Засоби діагностики успішності навчання

Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.

Періодична форма контролю – виконання контрольних робіт, розробка проектів, планів, колоквиуми, творчі роботи.

У процесі навчання здобувачів використовуються наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи програмованого контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань здобувачами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:

- систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та практичних завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.

- модульний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання здобувачами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за означеними модулями.

9. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 5 змістовних модулів і викладається в III семестрі.

Результати навчальної діяльності здобувачів оцінюються за 100 бальною шкалою.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань здобувачів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Оцінка	Критерії оцінювання
<i>«відмінно»</i>	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
<i>«добре»</i>	Ставиться за вияв здобувачем повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача наявні незначні помилки.
<i>«задовільно»</i>	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач спроможний усунути їх із допомогою викладача.
<i>«незадовільно»</i>	Виставляється здобувачеві, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж 3 семестру

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю
I. Обов'язкові	
1.1. Відвідування лекцій	1
1.2. Відвідування практичних занять	1
1.3. Робота на практичному занятті	2
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	2
1.5. Виконання модульної роботи	12
Разом: 60	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 60	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	

1. Бали за відповіді на групових заняттях – 5 б.:

- Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

- Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки – 4 б.

Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки – 3 б.

Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань – 2 б.

Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді – 1 б.

Оцінка «**Відмінно**» - **90-100 балів** ставиться за умов, якщо здобувач дав лаконічні і ґрунтовні відповіді на всі запропоновані йому питання. Відповідь свідчить, що здобувач вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Здобувач уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Здобувач розуміє значимість відповідних знань для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами.

Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді здобувач має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка «**Добре**» - **75-89 балів** ставиться за умов, якщо здобувач викладає відповідь на кожне питання логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим,

відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущенні. При доборі та наведенні фактів та прикладів здобувач припускається незначних помилок. В той же час, здобувач не розуміє актуальності питань які висвітлюються. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка «Задовільно» - 60-74 балів виставляється здобувачу в разі, якщо він не повністю розкрив питання, або не відповів на деякі з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалів курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Здобувач не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальність проблеми для сьогоденного дня. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка «Незадовільно» - 21-60 балів виставляється здобувачу в разі, коли кожне з питань висвітлено поверхнево, або не висвітленими залишаються більшість питань. В процесі висвітлення питань допущенні значні помилки, здобувач не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет і задачі психології. Людина, індивід особистість як об'єкт вивчення психології.
2. Зв'язок психології з іншими науками, що вивчають людину.
3. Місце психології в системі сучасних наук.
4. Класифікація психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості. їх ознаки та характеристики.
5. Основні вимоги до методів психологічних досліджень. їх класифікація, властивості і межі використання.
6. Метод спостереження: визначення, правила організації спостережень, проблема об'єктивності.
7. Бесіда, анкета, інтерв'ю, як способи отримання психологічної інформації. Умови використання
8. Метод тестів: поняття, види, вимоги до тестів, оцінка об'єктивності.
9. Експеримент як основний метод психології. Види психологічних експериментів. Вимоги до їх проведення.
10. Характеристика галузей сучасної психології.
11. Поняття про психіку. Психіка як властивість високоорганізованої живої матерії.
12. Основні функції психіки.
13. Походження і суть терміна "психологія"
14. Ідеалістичні та матеріалістичні уявлення античних філософів
15. Виділення психології у самостійну науку
16. "Наукове" та "побутове" психологічне знання
17. Місце психології в системі інших наук
18. Зв'язок психології з природничими науками
19. Зв'язок психології з гуманітарними науками
20. Наукові школи і напрямки у психології
21. Біхевіоризм та гештальтпсихологія
22. Психоаналіз 23. Принципи і методи психології
24. Організаційні методи психології
25. Емпіричні методи
26. Психологія як професія
27. Психотехніка як галузь психології
28. Галузі діяльності професійного психолога
29. Функції практичного психолога
30. Основні види діяльності психологічної служби
31. Вимоги до психолога. Емпатія
32. Етичний кодекс психолога. Професійно-етичні норми
33. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності практичного психолога.
34. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності прикладного психолога.

35. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності психолога теоретика.
36. Опишіть основні принципи Етичного кодексу психолога.
37. Охарактеризуйте цілі та форми просвітницької діяльності практичного психолога.
38. Охарактеризуйте особливості психодіагностичної діяльності практичного психолога.
39. Охарактеризуйте особливості психопрофілактичної діяльності практичного психолога.
40. Охарактеризуйте особливості психокорекційної діяльності практичного психолога.
41. Опишіть основні види психологічного консультування.
42. Опишіть основні етапи психодіагностичного дослідження.
43. Які форми профілактичної роботи застосовує практичний психолог в своїй роботі?
44. Охарактеризувати посадові обов'язки та вимоги до кваліфікації практичного психолога.
45. Охарактеризуйте основні професійні вміння практичного психолога.
46. Опишіть основні складові професійної придатності особистості практичного психолога.
47. Опишіть роль професійних спілок та асоціацій в роботі практичного психолога.
48. Опишіть специфіку роботи практичного психолога в організації малого бізнесу.
49. Опишіть специфіку роботи практичного психолога в психологічній службі системи освіти.
50. Які форми просвітницької роботи застосовує практичний психолог в своїй роботі?
51. Опишіть основні етапи процедури психодіагностичного обстеження.
52. Опишіть основні вимоги до місця проведення психологічного консультування.
53. Форми практичної роботи психолога (різновиди тренінгової роботи).
54. Основні сфери діяльності психолога.
55. Завдання психології в системі освіти.
56. Основні проблеми психології бізнесу-реклама та менеджмент.
57. Психологічна допомога в сім'ях в подоланні різних психологічних проблем.
58. Психологічна робота в медичній сфері.
59. Психологія праці і організаційна психологія, основні завдання. 60. Психологія в економіці.
61. Психологія в юридичній практиці.
62. Робота психолога в спорті.
63. Психологічне консультування як професійна діяльність психолога.
64. Оцінка ефективності діяльності психолога.
65. Важливі вимога до особистості психолога.

66. Основи організації роботи психолога.
67. Основні складові ефективної моделі психолога фахівця.
68. Індивідуальний стиль діяльності психолога.
69. Основні етапи розвитку психолога-професіонала.
70. Кризи професійного становлення.
71. Основні проблеми психології бізнесу-реклама та менеджмент.
72. Психологічна допомога в сім'ях в подоланні різних психологічних проблем.
73. Психологічна робота в медичній сфері.
74. Психологія праці і організаційна психологія, основні завдання.
75. Психологія в економіці.
76. Психологія в юридичній практиці.
77. Робота психолога в спорті.
78. Психологічне консультування як професійна діяльність психолога.
79. Оцінка ефективності діяльності психолога.
80. Важливі вимога до особистості психолога.
81. Основи організації роботи психолога.
82. Основні складові ефективної моделі психолога фахівця.
83. Індивідуальний стиль діяльності психолога.
84. Основні етапи розвитку психолога-професіонала.
85. Кризи професійного становлення.
86. Проблема професійних деструкцій в розвитку психолога.
87. Розвиваюча функція і її реалізація в роботі психолога (в навчальних закладах, сім'ї та інше).
88. Проблема саморозвитку психолога-професіонала.
89. Типи і рівні професійного життєвого і особистісного самовизначення психолога
90. Рівні організації можливостей які є у психолога-фахівця

11. Політика курсу

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право;
  - надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
  - контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.
- Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Психологія».

2. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Психологія».

3. Методичні рекомендації до підготовки практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Психологія».

13. Рекомендована література

Основна

1. Волошина В. В., Долинська Л. В. Загальна психологія. Практикум. Навч. пос. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 280 с.

2. Долинська Л. В. Загальна психологія. Хрестоматія. Навч. пос. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 640 с.

3. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. К. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 388 с.

4. Дуткевич Т. В. Практична психологія: вступ до спеціальності. Навч. пос. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 256 с.

5. Іванова О., Корсун С., Москалюк Л. Психологія. Вступ до спеціальності. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.

6. Купчишина В. Ч., Голярдик Н. А., Демський В. В. Вступ до спеціальності: курс лекцій: навчальний посібник. Електр. навч. вид. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2020. 232 с.

7. Ловка О. В., Борисенко Л. Л., Колесніченко Л. А., Музичко Л. В., Тімакова А. В., Лавриненко Д. Г. Загальна психологія: Навч. посіб. / За заг. ред. О. В. Ловкої. К.: КНЕУ, 2019. 390 с.

8. Максименко С. Д. Загальна психологія. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 272 с.

9. Максименко С. Д. Загальна психологія. 3-є видання. Підручник. Центр навчальної літератури. 2019. 272 с.

10. Москалець В. П. Загальна психологія [текст]: підручник. К: Ліра, 2020. 564 с.

11. Освітня програма «Психологія» ПЗВО «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

12. Савчин М. В. Загальна психологія : підручник. Вид. 3-тє, стереотип. Київ, ВЦ «Академія», 2020. 344 с.

13. Салюк М. А., Бунас А. А. Загальна психологія. Електронний конспект лекцій. Навч. посібник. Дніпро, 2021. 320 с.

14. Салюк М. А., Бунас А. А. Методичний посібник до виконання самостійної роботи з дисципліни «Загальна психологія» (для студентів ОКР «Бакалавр» денної, заочної та вечірньої форм навчання). Дніпро, 2022. 26 с.

15. Салюк М. А. Короткий термінологічний словник-довідник з загальної психології. Д. : Вид-во ДНУ, 2022. 48 с.

16. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія: Навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.

17. Скрипченко О. В. Загальна психологія: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 464 с.

Додаткова

1. Жигайло Н.І. Соціальна психологія. – Львів: Новий Світ, 2007

2. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики. — К., Ельга Ніка-Центр, 2006.

3. Психологія / За ред. отця Юзефа Макселона. — Львів, Монастир Монахів Студійського Уставу, видавничий відділ “Свічадо”, 1998.

4. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія: Курс лекцій. — К.: Наук. думка, 2000.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.

2. <http://lib.iitta.gov.ua/> – Електронна бібліотека НПН України.

3. <http://upsihologa.com.ua/> – портал професійних психологів України «У психолога».

4. <http://psylib.org.ua/index.html> – Психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури.

5. <http://studentbooks.com.ua/> – Студентська бібліотека.

6. <https://youalib.com/> – Всеукраїнська електронна бібліотека.